

ارزیابی عوامل مؤثر بر افزایش ایمنی راههای سبز و اولویت بندی آن در برنامه ریزی

کامران رحیم اف¹، سمانه اسماعیلی رینه^{2*}

1- عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور واحد مرکز شمیرانات تهران، K.rahimof@tsml.ir

2- دانشجوی کارشناسی ارشد راه و ترابری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، esmaeilisamane@gmail.com

چکیده

راههای سبز، محیط های طبیعی مورد نیاز نواحی شهری و برون شهری را به همراه حمل و نقل و فرصت های تفریحی فراهم می آورد. امروزه با توجه به وسعت کشور، رشد جمعیت، افزایش مالکیت وسایل نقلیه و در نتیجه افزایش تبادلات درون و برون شهری، حوادث ترافیکی به یکی از معضلات مهم کشور در بخش حمل و نقل تبدیل شده است که راهای سبز کشور نیز از این قاعده مستثنی نیستند. برای رفع این معضل، شناسایی عوامل مؤثر بر تصادفات و تعیین میزان تأثیر هر کدام از این عوامل بر حوادث ترافیکی باید از اولویت های اصلی نهادهای مربوطه همچون راه و ترابری و پلیس راه قرار گیرد. به طور کلی، عوامل اصلی مؤثر بر تصادفات را می توان به چهار گروه شامل عامل انسانی، عامل وسیله نقلیه، عامل جاده و، عامل محیطی تقسیم بندی کرد. در این پروژه برای بدست آوردن میزان اهمیت هر یک از این معیارها در روش های تصمیم گیری چند معیاره به عنوان ماتریس ورودی وزن معیارها مورد استفاده قرار می گیرد. در شناسایی معیار های مؤثر و میزان اهمیت هر یک از آنها از روشی مرسوم به روش "دلفی" که از مجموعه روش های تصمیم گیری گروهی است، استفاده شده است.، در انتهای تحقیق معیارهای مؤثر در اولویت بندی و میزان اهمیت هر یک از آنها (وزن هر معیار) به دست آمده و در جدولی ارائه شده است.

واژه های کلیدی: معیارهای ایمنی، روش تصمیم گیری گروهی، راه های سبز، مقاطع تصادف خیز، ماتریس مقایسات زوجی

1- مقدمه

اهمیت مقوله ایمنی در تردد جاده ای، با توجه به خسارات فراوانی که به جامعه تحمیل می کند و به طور روز افزون در حال افزایش است، کارشناسان امر را بر آن داشته تا با ارائه روش ها و راهکار هایی از میزان خسارات وارده بکاهند. در این میان، اولویت بندی مقاطع تصادف خیز از اهمیت خاصی برخوردار است. بررسی کارشناسان بیان می دارد که استفاده از چند معیار به منظور اولویت بندی مقاطع تصادف خیز می تواند معایب استفاده از یک معیار را پوشش دهد و نتایج قابل قبول تری را ارائه کند. به منظور انتخاب و بررسی جامع معیارهای کلی و زیر معیارهای مؤثر و کارا استفاده از نظر جمعی از کارشناسان مقوله ایمنی جاده ای را می توان یک راهکار مفید، در نظر گرفت. در این راستا استفاده از روش های تصمیم گیری گروهی، زمینه شناسایی معیار های مؤثر و میزان اهمیت هر یک از آنها نسبت به سایر معیارها فراهم خواهد شد.